

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Giltig från: 2026-04-29

Innehållsansvar: Tina Olofsson Sjöskog, (tinsj), Överläkare

Giltig till: 2026-08-31

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Kolorektal cancer – vårdkedja

Revideringar i denna version

Förlängd giltighet. Små ändringar.

Syfte

Att alla patienter med kolorektal cancer utreds på ett korrekt och likartat sätt.

Förutsättningar

Att alla olika delar av vårdkedjan finns på plats och arbetar mot samma mål. Enligt det standardiserade vårdförloppet (SVF) för kolorektal cancer.

Ansvar

Huvudansvaret ligger på den lokala processledaren (Björn Frisk, Kirurgkliniken SkaS). Involverar representanter för endoskopi, radiologi, patologi, onkologi, kontaktsjuksköterskor, stomisköterska, koordinatörer och operationsplanerare.

Avgränsningar

Målgruppen är alla inblandade i utredningen av patienter med misstänkt kolorektal cancer.

Lokaler

Lokaler för telemedicinsk multidisciplinär konferens (MDK) finns i Lidköping och i Skövde. En lokal för lokal MDK för Skaraborg och en lokal för MDK med Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Arbetsbeskrivning

Primärvård

Patienter med misstanke på kolorektal cancer utreds enligt SVF – kolorektal cancer i ett snabbspår, om välgrundad misstanke finns remitteras patienten till koordinator på endoskopin SKAS, tel. 0761-484800. Denna koordinator ordnar koloskopitid på något av de tre sjukhusen inom 10 dagar.

SKAS

Vid nyupptäckt cancer beställs utredning enligt rutin: Kolorektal cancer - endoskopienheten - preop utredning. Om upptäckten sker på endoskopiavdelning beställs utredningen av skopisten, samtidigt som remiss skrivs till kirurgkliniken (Skövde el Lidköping). Om tumören upptäcks på annat sätt inom sjukhuset, beställs samma utredning av ansvarig kirurg, enligt ovanstående rutin. Märk remisserna med SVF.

Syfte

Att kartlägga nydiagnostiserad tumör lokalt, upptäcka synkron cancer eller metastaser som kan påverka handläggningen samt avgöra vilken behandling som rekommenderas.

Utredning och medicinska åtgärder före start av behandling

- DT thorax-buk, beställes för alla patienter med nyupptäckt kolorektal cancer.

- MR bäcken, endast vid rektalcancer samt tumörer i rektosigmoidala övergången.
- HELA kolon skall vara utredd preoperativt, endera genom koloskopi eller DT-kolografi, för att inte missa synkrona tumörer. Detta gäller inte för patient med subileus/ileus.
- Hb kontrolleras preoperativt. Om Hb < 110 administreras järn intravenöst.
- HbA1c kontrolleras preoperativt. Om förhöjt remiss till diabetesmottagningen.
- Anmälan till kolorektalkonferensen (MDK) för preoperativ bedömning så fort röntgenutredningen och PAD är klart. MDK ger ett förslag till behandling men själva behandlingsbeslutet tas i samråd med patient och ev anhöriga.
- Oberoende av vilken behandling som ska ges primärt (kan vara operation, strålning, cytostatika eller palliation) ordnas en preliminär tid för start av denna behandling, denna tid ges till patienten vid besöket på kirurgmottagningen.
- Alla patienter sätts upp för ett besök till kirurgmottagningen.
- Vid mottagningsbesöket sker genomgång av preoperativ optimering enligt ERAS, information om operation eller onkologisk behandling, och dess risker samt ERAS information gällande vårdförloppet.
- Rektoskopi av patient med rektalcancer, för att säkerställa tumörhöjd, ev med px (om ej gjort tidigare eller inkonklusivt). Rektoskopi också på sigmoideumtumörer för att säkerställa att tumören inte fortsätter ned i rektum.
- Anmälan i Orbit vid planerad kirurgi.

Undantag

Patienter med akuta manifestationer av kolorektal cancer behandlas individuellt, hinner man med en snabb utredning görs i första hand en CT thorax-buk för att bedöma eventuella metastaser.

Arbetsgrupp

Läkarna Lars Johansen, Per-Anders Larsson, Tina Sjöskog, Urban Ersson, Björn Frisk, Karl Nilsson och kontaktsjuksköterskorna Anna Johansson och Ann-Louise Andersen.

Relaterad information

- Beskrivning av SVF kolorektal cancer:
[Standardiserat vårdförlopp tjock- och ändtarmscancer - Regionala cancercentrum i samverkan](#)
- Kortversion av SFV kolorektal cancer för primärvården:
[Tjock- och ändtarmscancer](#)
- Vårdprogram kolorektal cancer:
[Nationellt vårdprogram tjock- och ändtarmscancer](#)
- Mall för att beställa utredning av nyupptäckt kolorektal cancer. Bariumdokument.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Innehållsansvar: Tina Olofsson Sjöskog, (tinsj), Överläkare

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9710-1396384072-30

Version: 9.0

Giltig från: 2026-04-29

Giltig till: 2026-08-31